

**Australian
Volunteers**

Training Manual on Climate Change Monitoring/ Measuring, Reporting and Verification

**A 13-module course (26 hours) held between Dec. 23, 2019 - Nov. 13, 2020
at the Environmental Conservation Department, Nay Pyi Taw**

Jointly Prepared by

**Environmental Conservation Department,
Australian Volunteers Program, and
Global Green Growth Institute**

February 2021

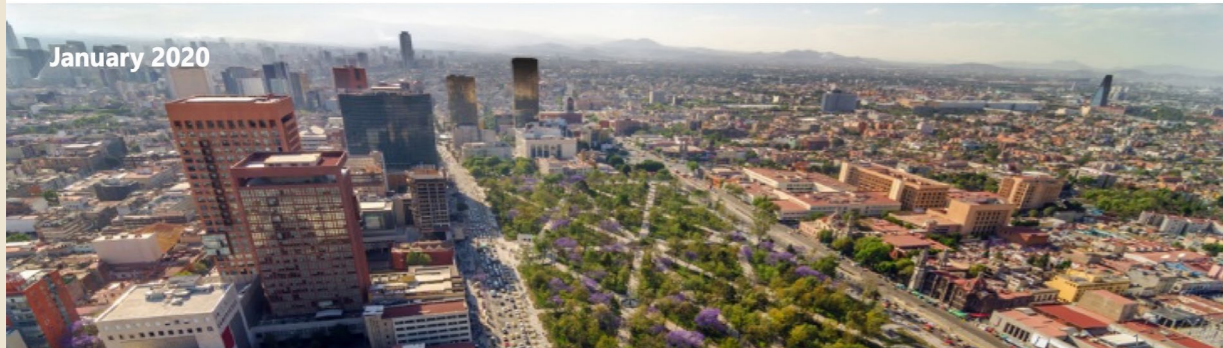
Disclaimer: Training material has been prepared based on the CGE training materials on the national GHG inventories.

LESSON 3

INTERNATIONAL CLIMATE CHANGE FRAMEWORK

Lesson 3 : International Climate Change Framework

What We've Learnt So Far...

What are GHGs, the greenhouse effect, global warming and climate change.

The difference between weather and climate.

The need for a global approach to address global warming.

The difference between mitigation and adaptation.

Learning Outcomes

By the end of this lesson you will be able to:

- 1) Appreciate the historical context of a global approach to climate change
- 2) Describe the main aims of the UNFCCC
- 3) Describe the Kyoto Protocol
- 4) Describe the main aims of the Paris Agreement
- 5) Explain what the ETF (Enhanced Transparency Framework) includes
- 6) Describe the main reporting requirements for Myanmar

Key Terms and Definitions

Understanding Climate change isn't simple – it has its own language. The complexity is increased by the vast array of acronyms (see slide 20 of this presentation). Acronyms add efficiency for those using them all the time, but for only occasional users, they make understanding the message more difficult.

Below are key terms needed for this lesson:

BUR – Biennial Update Report - Parties to the UNFCCC are required to periodically submit an NC and a BUR to the UNFCCC. BURs provide an update of the information presented in NCs, particularly on the national greenhouse gas inventories and mitigation actions – final BUR to be submitted by Dec 2024 and replaced by BTR/TUR

BTR – Biennial Transparency Report (replaced BUR under Paris Agreement) – first BTRs to be submitted 2022 for developed countries and 2024 for developing countries

TUR - Transparency Update Report – same as BTR

COP (Conference of the Parties) – formal meetings for signatories to the UNFCCC – membership and meetings have strict governance

CMP – formal meetings for signatories to the Kyoto Protocol

CMA – Paris Agreement signatories formal meetings

NC – National Communication – reports a country's climate change situation - GHG inventory, mitigation measures, vulnerability and adaptation measures, and international cooperation – for the past, present and future. Myanmar's first National Communication was published in 2012 following UNFCCC guidelines and based on best available information. (see BUR)

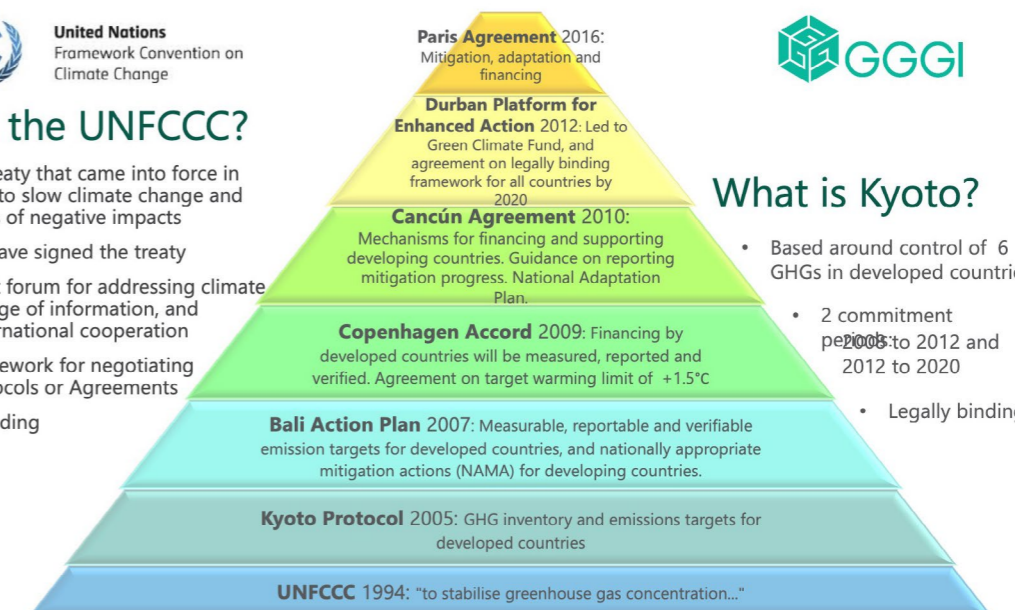
NDC - Nationally Determined Contribution - (NDCs) are at the heart of the Paris Agreement and the achievement of these long-term goals. NDCs represent the efforts by each country to reduce national emissions and adapt to the impacts of climate change.

International Climate Change Conferences
1992 (Rio) to 2019 (Madrid COP25)

Year	Location	Conference Name
1988	Bonn	IPCC formed
1990	Bonn	IPCC created as the basis for UNFCCC
1992	Rio de Janeiro	UNFCCC one of three Rio conventions (Biological diversity, desertification)
1994	Buenos Aires	UNFCCC entered into force
1995	Bonn	UNFCCC secretariat established
1996	Bonn	UNFCCC COP1
1997	Bonn	UNFCCC COP2
1998	Bonn	UNFCCC COP3
1999	Bonn	UNFCCC COP4
2000	Bonn	UNFCCC COP5
2001	Manila	UNFCCC COP6
2002	New Delhi	UNFCCC COP7
2003	Milan	UNFCCC COP8
2004	Buenos Aires	UNFCCC COP9
2005	Marakech	UNFCCC COP10
2006	Montreal	UNFCCC COP11
2007	Bali	UNFCCC COP13
2008	Finland	UNFCCC COP14
2009	Copenhagen	UNFCCC COP15
2010	Vanuatu	UNFCCC COP16
2011	Durban	UNFCCC COP17
2012	Doha	UNFCCC COP18
2013	Warsaw	UNFCCC COP19
2014	Paris	UNFCCC COP21
2015	Paris	UNFCCC COP21
2016	Paris	UNFCCC COP21
2017	Paris	UNFCCC COP21
2018	Madrid	UNFCCC COP24
2019	Madrid	UNFCCC COP25

What is the UNFCCC?

- International treaty that came into force in 1994 that aims to slow climate change and reduce the risks of negative impacts
- 197 countries have signed the treaty
- Most important forum for addressing climate change, exchange of information, and promoting international cooperation
- Provides a framework for negotiating additional Protocols or Agreements
- **NOT** legally binding

What is Kyoto?

- Based around control of 6 GHGs in developed countries
- 2 commitment periods: 2008 to 2012 and 2013 to 2020
- Legally binding

Paris Agreement Requirements: Evolution

UNFCCC 1994

- National Communications
- GHG Inventories for developed countries only

Bali Action Plan 2007

- Agreement to use monitoring, reporting and verification on climate mitigation actions
- Biennial Update Reports (BUR) & ICA [International Consultation and Analysis] (non-Annex I countries) and Biennial Reports & MA [Multi-lateral Assessment] (Annex I countries)

Paris Agreement 2016

- Self determined mitigation targets (NDC)
- Applied to developed and developing countries (with finance applied to LDCs and SIDS)
- Enhanced Transparency Framework (ETF)
- Flexibility for developing countries to match their current capabilities

PARIS 2015
COP21 - CMP11
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

The Paris Agreement builds upon previous Agreements and Protocols. It defines how countries will implement their UNFCCC commitments after 2020.

7

What is the Paris Agreement?

- Decision 1 from COP 21/CMP11 was to adopt the Paris Agreement (1/CP.21)
- International agreement that deals with GHG emission mitigation, adaptation, loss and damage, and financing in the context of sustainable development in **all** countries
- Most important of the 29 Articles in the Paris Agreement:
 - 2 Goal of temperature limit
 - 3 Progressive Nationally Determined Contributions
 - 4 Emission Goals and NDCs
 - 5 REDD+
 - 6 Emissions trading
 - 7 Adaptation
 - 8 Loss and damage
 - 9 Finance
 - 10 Technology transfer
 - 11 Capacity-building
 - 12 Education, training, public awareness
 - 13/14/15 Transparency of Reporting, Implementation and Global Stocktake in 2023 [The Enhanced Transparency Framework]
- Adopted in 2016 (years before expected!)
- Implementation to begin in 2020 with 'Modalities, Procedures, and Guidelines' the 'rule book' largely agreed to at COP24 2018, but still some sticking points even after COP25

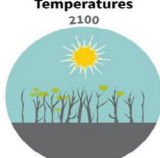
8

Paris Agreement – key points

The Paris climate agreement: key points

Temperatures 2100

- Keep warming "well below 2 degrees Celsius"
- Continue efforts to limit the rise in temperatures to 1.5 degrees Celsius

Financing 2020-2025

- Rich countries must provide 100 billion dollars from 2020, as a "floor"
- Amount to be updated by 2025

Specialisation

- Developed countries must continue to "take the lead" in the reduction of greenhouse gases
- Developing nations are encouraged to "enhance their efforts" and move over time to cuts

Emissions goals 2050

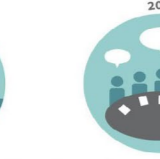
- Aim for greenhouse gases emissions to peak "as soon as possible"
- From 2050: rapid reductions to achieve a balance between emissions from human activity and the amount that can be captured by "sinks"

Burden sharing

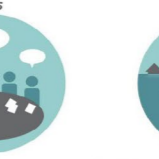
- Developed countries must provide financial resources to help developing countries
- Other countries are invited to provide support on a voluntary basis

Review mechanism 2025

- A review every five years. First mandatory world review: 2023
- Each review will show an improvement compared with the previous period

Climate-related losses

- Vulnerable countries have won recognition of the need for "averting, minimising, and addressing" losses suffered due to climate change

Paris Agreement aims to strengthen the global response to climate change in a sustainable development context

International agreement dealing with GHG emission **mitigation and adaptation**, and climate change **loss and damage and financing** (GEF funds → CBIT)

Four main operational elements:

- Nationally determined contributions (NDCs) to reduce emissions, (mitigation targets) not legally binding
- Internationally negotiated, legally binding, procedural obligations (NDC report/revision every five years)
- An 'ambition cycle' to promote stronger action (progression) over time
- flexible, **transparent** approach (Enhanced Transparency Framework, ETF) tailored to each issue area, based on NDCs and communicating mitigation efforts, and the support received to implement mitigation and adaptation actions

Source: EDN HUB

9

Paris Agreement – Key Milestones

Category	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nationally Determined Contributions	Parties submit new/updated NDCs					Parties submit new/updated NDCs
Global Stocktake		Inputs gathered for Global Stocktake	Technical assessment for Global Stocktake			Global Stocktake
Transparency	Adoption of common reporting formats under the Paris Agreement	Parties continue to implement pre-Paris reporting and review			1st biennial transparency and GHG inventory reports under the Paris Agreement	Reviews of biennial transparency reports underway
Finance	Developed/other countries submit biennial communications on future finance Discussions to set collective post-2025 goal begin	High-level ministerial dialogue	Developed/other countries submit biennial communications	High-level ministerial dialogue	Developed/other countries submit biennial communications	High-level ministerial dialogue

The Paris Agreement reflects a "hybrid" approach blending

- bottom-up flexibility, to promote broad participation, with
- top-down rules, to promote accountability and ambition, thus committing all parties to undertake ambitious climate actions and establishing methods to hold them accountable and to strengthen ambition over time.

10

Paris Agreement COP24

MITIGATION

All parties must maintain and update NDCs, outlining the self-defined mitigation goals and domestic measures to achieve the goals. Intended NDCs submitted ahead of the Paris summit, finalized when the agreement was ratified. New or updated NDCs to be submitted by 2020 and every five years thereafter. NDCs will be registered on a web-based database and a greenhouse gas inventory (based on IPCC guidelines and corresponding to the NDC emissions and removals) will be reported in the biennial transparency reports (BTR), beginning with the second NDCs.

FINANCE

The Paris Agreement requires developed countries (and encourages others giving support) to report in their BTRs on their current and future support for developing countries. Developed countries have set a goal of \$100 billion a year by 2020 through to 2025 and agreed to set a higher goal for later years with deliberations to begin in 2020.

Paris Agreement

At COP 24 2018, parties adopted the Paris "rulebook" rules and procedures for implementation, focusing on governance, **mitigation, transparency, finance**, the periodic **global stocktake**, and implementation and compliance, including a timeline of key implementation milestones.

ENHANCED TRANSPARENCY FRAMEWORK (ETF)

The Paris Agreement establishes an ETF for the reporting and review of information on: 1) emissions, 2) mitigation efforts and 3) support provided or received. Framework to be adopted no later than the end 2024, applying capacity-based flexibility for developing countries (LDCs, SIDS), with parties working toward the same standards as capacities increase. The ETF system consists of **two reporting requirements**, BTR and NIR (National Inventory Reports), and **two review mechanisms**, TER (Technical Expert Review) and a facilitative multilateral consideration of progress (FMCP).

GLOBAL STOCKTAKE

To promote rising ambition, the agreement establishes two linked processes, each on a five-year cycle. The first is a "global stocktake" to assess collective progress toward meeting the Paris Agreement's long-term goals. The second process is the communication or updating of NDCs "informed by the outcomes of the global stocktake."

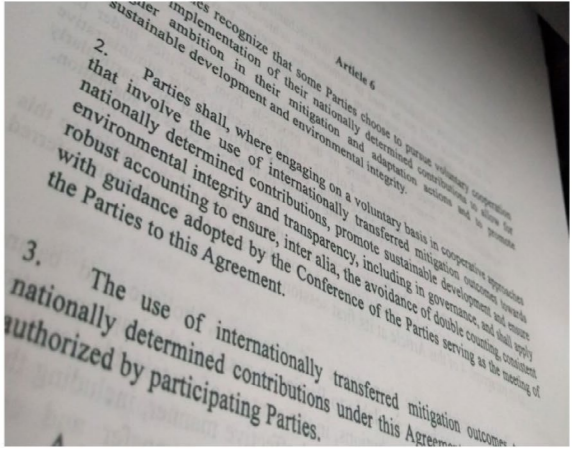
11

Paris Agreement Article 6

Article 6 of the Paris Agreement has proven to be the most difficult to resolve. It concerns how countries can reduce their emissions through international carbon markets.

Due to the complexities involved, a decision was not possible at COP24, so consideration was delayed until COP25 in 2019, where again, no decision was made. It is yet to be resolved.

2. Parties shall, where engaging on a voluntary basis in cooperative approaches that involve the use of internationally transferred mitigation outcomes, ensure robust accounting to ensure, inter alia, the avoidance of double counting, consistent with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The use of internationally transferred mitigation outcomes between nationally determined contributions under this Agreement shall be authorized by participating Parties.

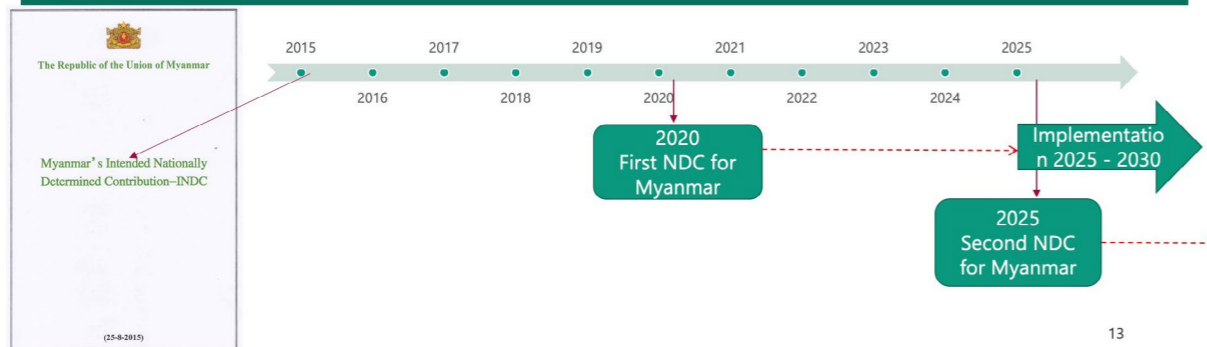
12

Mitigation Targets - INDC and NDC

MITIGATION

All parties must maintain and update NDCs, outlining the self-defined mitigation goals and domestic measures to achieve the goals. Intended NDCs (INDC) submitted ahead of the Paris summit are finalized when the agreement is ratified. New or updated NDCs will be submitted by 2020 and every five years thereafter. NDCs will be registered on a web-based database and a greenhouse gas inventory (based on IPCC guidelines and corresponding to the NDC emissions and removals) will be reported in the biennial transparency reports (BTR), beginning with the second NDCs.

NDC (and INDC) Mitigation targets

- Parties can submit many types of mitigation target types. Myanmar chose "Policies and Actions" rather than specific reduction targets
- Coverage of sectors and GHGs also varies among countries...could be future problem?
- NDC implemented through domestic policies, strategies and implementation plans
- Flexibility within the Paris Agreement allows 'Nationally Appropriate Mitigation Actions' NAMA, meaning they vary from country to country and are related to country priorities (e.g. poverty reduction and social development)
- Can include a National Adaptation Plan (NAP) - Myanmar still to develop
- Most of the other reports are about tracking the success of the NDC...
- Complicated timeline of NDC reporting.

Target types	Definition
'Absolute' reductions	National GHG emissions target for a future year (2025/2030) expressed in relation to a past year (1990/2005). Example, the EU INDC proposes limiting its GHG emissions to at least 40% less than its GHG emissions in 1990 by 2030.
Reductions with respect to 'Business as usual' (BAU)	National GHG emissions in a future year (2025/2030), expressed with respect to projected GHG emissions in that year (2025/2030) if no actions additional to those already being implemented are taken to limit GHG emissions.
'Intensity Target' reductions	The target is expressed as national GHG intensity (GHG emissions per unit of GDP or per person, etc.). It is similar to the 'absolute' target except that the target is GHG intensity in place of total GHG emissions. For example, China's INDC has set its target as reducing the GHG intensity of its GDP (GHG emissions per unit of GDP) by 60% below the 2005 GHG intensity of GDP by 2030.
Peaking Target	This target is expressed as the year in which the GHG emissions will peak. For example, South Africa's INDC sets a goal of GHG emissions peaking between 2020 and 2025, and then staying stable till 2030.
Policies and Actions	Targets are expressed as specific strategy, policy and mitigation actions. Thus the target is to adopt and implement these policies and actions, but not a specific GHG emission reduction goal.

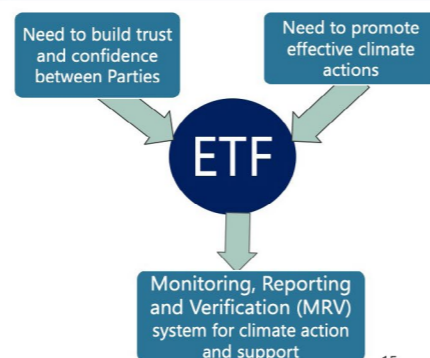
Source: Transparency Partnership

Enhanced Transparency Framework (ETF)

The Paris Agreement establishes an enhanced transparency framework for the reporting and review of information on 1) emissions, 2) mitigation efforts, and 3) support provided or received. The new framework will be adopted no later than the end of 2024, but applies capacity-based flexibility for developing countries (LDCs, SIDS). All parties will work toward the same standards as their capacities increase. The ETF system consists of two reporting requirements, BTR and NIR (National Inventory Reports), and two review mechanisms, TER (Technical Expert Review) and a facilitative multilateral consideration of progress (FMCP).

- The need to build global trust and confidence, and promote effective implementation - other Parties can clearly see the climate actions undertaken and their effectiveness
- Applies to both developed and developing countries
- Article 13 of Paris Agreement established the Enhanced Transparency Framework (ETF), and implements the MRV (Monitoring, Reporting and Verification) system
- Mitigation actions and targets are not legally binding, but the ETF mandates international review
- The reporting requirements and the global review process (facilitative multilateral consideration of progress), and the global stocktake, allows mitigation progress to be tracked

Enhanced Transparency Framework

Article 13 of the Paris Agreement: transparency of action and support

Mitigation actions and targets are not legally binding, but the ETF mandates international review (so everyone can see what is being done and if it's effective!)

	All Parties (shall)	Developed country Parties (shall) and other Parties that provided support (should)
Reporting	<ul style="list-style-type: none"> National greenhouse gas (GHG) inventory report (Article 13.7(a)) Progress made in implementing and achieving nationally determined contribution (NDC) (Article 13.7(b)) 	<ul style="list-style-type: none"> Financial, technology transfer and capacity-building support provided to developing country Parties under Article 9, 10 and 11 (Article 13.8)
Technical expert review	<ul style="list-style-type: none"> Climate change impacts and adaptation (Article 13.8) 	<ul style="list-style-type: none"> Financial, technology transfer and capacity-building support needed and received under Articles 9, 10 and 11 (Article 13.10)
Multilateral facilitative consideration	<ul style="list-style-type: none"> All Parties (shall) Multilateral facilitative consideration of progress with respect to efforts under Article 9, and its respective implementation and achievement of its NDCs (Article 13.11) 	

Finance and Global Stocktake

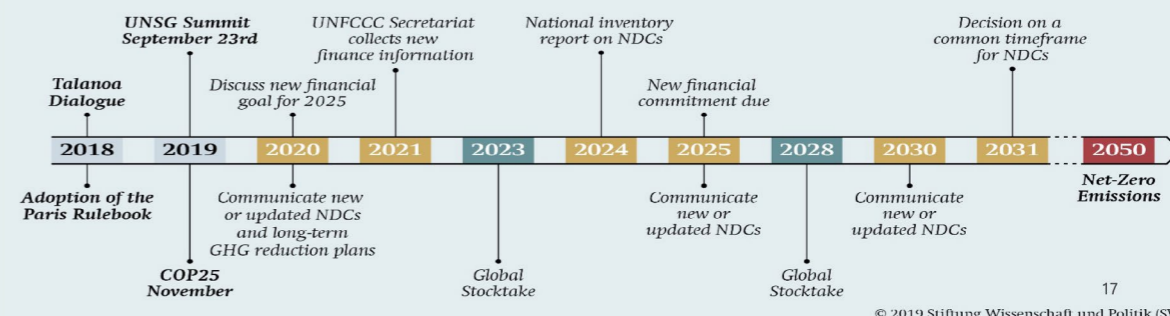

FINANCE

The Paris Agreement requires developed countries (and encourages others providing support) to report in their BTRs on their current and future support for developing countries. Developed countries have set a goal of \$100 billion a year by 2020 through to 2025 and agreed to set a higher goal for later years with deliberations to begin in 2020.

GLOBAL STOCKTAKE

To promote rising ambition, the agreement establishes two linked processes, each on a five-year cycle. The first is a "global stocktake" to assess collective progress toward meeting the Paris Agreement's long-term goals. The second process is the communication or updating of NDCs "informed by the outcomes of the global stocktake."

Reporting and Review Requirements: Now and Paris Agreement

Review Processes under the Existing System and the Paris Agreement

REPORTS

- Annual - NIR - 1) NDC compliance, and 2) from 2020, annual time series report of GHG
- Biennial - BTR - account for GHG emissions and removals (from 2nd NDC)
- Quadrennial - NC
- Five Yearly - NDC (mitigation targets)
- Adaptation Communications - can be submitted via the NDCs, NCs or NAP
- TUR

REVIEWS

- TER - flexible approach highlighting achievements and needs
- FMCP - biennial

	Existing UNFCCC System	Paris Agreement
	ANNEX 1 PARTIES	NON-ANNEX 1 PARTIES
REPORTING	<ul style="list-style-type: none"> Quadrennial national communications Biennial reports Annual national inventories 	<ul style="list-style-type: none"> DEVELOPED PARTIES DEVELOPING PARTIES Quadrennial national communications Biennial transparency reports Annual national inventories
REVIEW	<ul style="list-style-type: none"> Quadrennial in-depth review Biennial international assessment and review technical review Biennial international assessment and review multilateral review Annual review of national inventories 	<ul style="list-style-type: none"> Quadrennial technical review Biennial technical review Biennial facilitative, multilateral consideration of progress Annual review of national inventories

Reporting Types: National Communications and Transparency Update Reports

- National Communications (NCs) and Transparency Update Reports (TURs) have similar content
 - Reporting frequency set to be every 4 years a new NC should be submitted. After 2 years a standalone TUR is submitted
 - These reports discuss progress to achieving NDC targets
 - Reports will be technically reviewed and then collated into the facilitative multilateral consideration of progress and global stocktake
- Content should include:
- Climate change impacts
 - Climate actions (mitigation and adaptation), policies and measures that have been implemented since last NC or TUR/BUR, and **key indicators to assess their impacts**
 - The domestic institutional arrangements in place (e.g. national laws and policies)
 - GHG emissions and sinks report (the inventory), in line with the IPCC Guidelines (encouraged but not mandated for developing countries)
 - Updated national emissions projections
 - For developing countries, the financial, technical and capacity-building support that has been received and gaps that remain
 - REDD+ results in a technical annex of the TUR, for those Parties seeking to receive payments for results-based actions

Acronym	Definition
BUR	Biennial Update Report (see TUR/BTR)
CBIT	Capacity Building Initiative for Transparency (see GEF)
CMA	COP for Parties to the Paris Agreement
CMP	COP for Parties to the Kyoto Protocol
COP	Conference of the Parties (COP1 to COP25)
ETF	Enhanced Transparency Framework
FMCP	Facilitative multilateral consideration of progress
GEF	Global Environmental Facility (replaced by CBIT)
ICA	International Consultation Analysis
ICTU	Information for clarity, transparency, understanding
INDC	Intended Nationally Determined Contribution
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
LDC	Least Developed Countries
MRV	Monitoring, Reporting and Verification
NAMA	Nationally Appropriate Mitigation Action
NAP	National Adaptation Plan
NC	National Communication
NDC	Nationally Determined Contribution
NIR	National Inventory Report
REDD+	Reduce Emissions from Deforestation and Forest Degradation

New Terms and Acronyms

Acronym	Definition
SIDS	Small Island Developing States
TUR/BTR	Biennial/Transparency Update Report (replaced BUR)
UNFCCC	The United Nations Framework Convention on Climate Change

Term	Meaning
Annex I Country	UNFCCC list of industrialised parties and economies in transition
Biennial	Occurs every 2 years
MRV	Part of the ETF of the Paris Agreement. A clear system and method on data collection, analysis and checking. Allows tracking of the NDC implementation
Non-Annex I Country	UNFCCC list of mostly low-income developing countries. Developing countries may volunteer to become an Annex I country when sufficiently developed
Quadrennial	Occurs every 4 years
REDD+	Results-based financing programme under the UNFCCC. Objective to reduce net emissions of GHGs through forestry management in developing countries

LESSON 3: INTERNATIONAL CLIMATE CHANGE FRAMEWORK

SLIDE 2 What we've learned so far

In lesson 2 we looked at the basics of climate change - the what, why, when, where and how of global warming and climate change, and the two approaches to try to tackle it. You should now understand

- What are GHGs, the greenhouse effect, global warming and climate change
- The difference between weather and climate
- The need for a global approach to address global warming
- The difference between mitigation and adaptation

SLIDE 3 Learning outcomes

This lesson investigates the international response to climate change – how mankind has reacted through the three decades since it was first acknowledged as a potential issue. From initial curiosity and concern, to developing a framework for future action (UNFCCC), to placing the responsibility of mitigation on the major global warming perpetrators (Kyoto protocol), to the latest response (Paris Agreement) where the whole world can choose to be involved with a measure of equity for all.

By the end of this lesson you will be able to:

1. Appreciate the historical context of a global approach to climate change
2. Describe the main aims of the UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change)
3. Describe the Kyoto Protocol
4. Describe the main aims of the Paris Agreement
5. Explain what the ETF (Enhanced Transparency Framework) includes
6. Describe the main reporting requirements for Myanmar

SLIDE 4 Key Terms and Definitions

A new language has emerged around Climate Change and the developing reactions, including many acronyms (see slide 20). Important ones for this lesson are highlighted here (read slide)

SLIDE 5 International Climate Change Conferences 1992 (Rio) to 2019 (Madrid COP25)

Man-made (anthropogenic) warming of the atmosphere has been recognised as a concern for a considerable period of time. However, it is only from 1988 with the formation of the IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) that the international community acknowledged the need for action, continuing to the last COP (Conference of the Parties) meeting (COP25) in Madrid in December 2019. Annual International Climate Change Conferences (COP) have been held from 1995 the year after UNFCCC commenced. The Kyoto Protocol was adopted in 1997 and came into force in 2005. Since then additional annual conferences (CMP) have been held based around Kyoto issues, since 2016 around Paris (CMA), these 3 being the most significant.

As you can see from this slide, the issue of climate change has had much attention over the years – this does not show all the meetings that have taken place.

The early conferences focused on developed countries and actions for mitigation. The Paris Agreement which was agreed to in 2015 is most significant for Myanmar as all countries (including Least Developed Countries) are included, where each country must determine, plan, and regularly report on the contribution that it undertakes to mitigate global warming. A flexible approach is included for less developed countries.

SLIDE 6 What are UNFCCC and Kyoto?

The UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) is an international treaty that came

into force in 1994, as one of the three conventions to come from the Earth Summit held in Rio in 1992 (the other two being about desertification and biological diversity). The aims of the convention are to stabilise greenhouse gas emissions in the atmosphere and prevent dangerous impacts to our climate. 197 countries have signed the treaty. The treaty is a framework that does NOT contain any legally binding requirements, but provides the mechanisms and a framework to negotiate further Protocols and Agreements between countries.

It is THE MOST IMPORTANT forum for:

- ◆ addressing climate change,
- ◆ exchange of information, and
- ◆ promoting international cooperation.

This is illustrated in the triangle; the foundation of the triangle is the UNFCCC and all Agreements and Plans are being supported by it. Key Agreements are described on each of the tiers. The Kyoto Protocol implemented the objectives of the UNFCCC based around 6 GHGs CO₂, Methane (CH₄), Nitrous oxide (N₂O), Hydrofluorocarbons (HFCs), Perfluorocarbons (PFCs), and Sulphur hexafluoride (SF₆). First commitment period from 2008 to 2012, then 2nd period from 2012 to 2020 known as the Doha amendment, with binding agreements. Each meeting had a difference focus, with the main outcome highlighted on the slide. In 2015 the Paris Agreement was agreed to, came into force in 2016, to be enacted from 2020 replacing Kyoto.

SLIDE 7 Paris Agreement Requirements: Evolution

The Paris Agreement includes and brings together many key elements from earlier Agreements and Protocols. The UNFCCC provided the National Communications reports and the GHG inventories for developed countries. From the Bali Action Plan there was agreement to use monitoring, reporting and verification on climate mitigation actions and reporting requirements, such as Biennial reports, were decided for countries with different capabilities.

The Paris Agreement brings together earlier elements and defines how countries will implement their UNFCCC commitments after 2020. It

- ◆ adds the ability of all countries to set their own mitigation targets, NDCs (Nationally Determined Contributions)
- ◆ is applied to developed and developing countries with financial provisions applied to LDCs and SIDS (least-developed countries and small-island countries)
- ◆ adds the Enhanced Transparency Framework (ETF) for action and support, and
- ◆ includes flexibility to meet developing countries capacities, including reporting requirements.

SLIDE 8 What is the Paris Agreement?

The 2015 Paris Agreement, ratified at COP21, deals with GHG emission mitigation, adaptation, loss and damage, and financing in the context of sustainable development. It represents a paradigm shift (change in approach) in efforts to regulate climate change. The 1997 Kyoto Protocol involved limited countries with deep legally binding reduction commitments, while the Paris Agreement includes broad participation and self-determined mitigation contributions which are often shallow (less ambitious). The Paris Agreement has 29 Articles, the most important are displayed on the screen. (read some e.g. REDD+ deals with forestry, we'll discuss that in a later lesson)

Came into force in 2016 with implementation starting in 2020 with the 'rule book', largely decided at COP24. More difficult issues, such as finalising the mechanism for loss and damage (article 8), to be discussed at COP25, but some without resolution, especially article 6 which deals with international carbon markets.

SLIDE 9 Paris Agreement – key points

From RHS box - Paris Agreement aims to strengthen the global response to climate change in the context of sustainable development. International agreement that deals with GHG emission mitigation, adaptation, and CC

loss and damage and financing - GEF (Global Environment Facility) funds @ CBIT (Capacity Building Initiative for Transparency) and voluntary sources

Operationally, it has four main elements:

1. Nationally determined contributions (NDCs) by Parties to reduce their GHG emissions - not legally obliged to observe (Article 3).
2. Internationally negotiated, binding, procedural obligations to ensure all Parties are contributing to emissions mitigation in a transparent and accountable manner (e.g. an NDC communication every five years) (Articles 13, 14, 15).
3. An 'ambition cycle' to promote stronger action (progression) over time.
4. A flexible, transparent approach tailored to each issue area based on self-differentiation of NDCs

The goals of the Paris Agreements are:

1. Temperatures - keep global temperatures well below 2°C above pre-industrial temperatures
2. Finance - Developed countries will provide financing to developing countries, having pledged to give \$100 billion per year in climate finance by 2020, and a further \$100 billion per year until 2025.
3. Developed countries continue to take the lead, with developing countries encouraged to be involved
4. Emission goals – peak asap, rapid reductions from 2050 with a balance attained
5. Review - Implemented in 2020, first global stocktake in 2023, then every 5 years
6. Loss and damage - -Agreement recognises the need to address loss and damage from climate change impacts, incorporating the Warsaw International Mechanism for Loss and Damage

SLIDE 10 Paris Agreement – key milestones

The Paris Agreement reflects a “hybrid” approach blending

- ◆ bottom-up flexibility, to promote broad participation, with
- ◆ top-down rules, to promote accountability and ambition, thus

committing all parties to undertake ambitious climate actions and establishing methods to hold them accountable and to strengthen ambition over time.

Key milestones are displayed:

- ◆ new or updated NDCs are to be submitted in 2020 and then every five years after
- ◆ a global stocktake to be undertaken in 2023
- ◆ common reporting formats agreed to in 2020, with the first BTRs/TURs (Transparency Update Reports) under the Paris Agreement submitted in 2024 – until then current reporting procedures to be followed
- ◆ finance –in 2020 developed countries submit first biennial communications on future finance (and then every subsequent two years) and start discussions re finance after 2025.

SLIDE 11 Paris Agreement COP24

In 2018 at COP 24 in Poland, parties adopted the Paris “rulebook” detailed rules and procedures for implementing the agreement, focusing on the provisions related to governance, mitigation, transparency, finance, the periodic global stocktake, and implementation and compliance. It includes a timeline of key milestones in the agreement’s implementation over the coming years. The four elements displayed will be discussed in greater detail, however Article 6 has proven difficult to resolve. COP24 and the Paris rulebook represent the implementation phase.

SLIDE 12 Paris Agreement Article 6

Article 6 of the Paris Agreement concerns how countries can reduce their emissions through the creation and use of international carbon markets, i.e. through a trading system where one country can offset its carbon emissions

by trading with another country with carbon credits. Due to the complexities involved, no decision on implementing market-based approaches was possible at COP24, so consideration was delayed until COP25 in 2019. Again, no decision was made. It is yet to be resolved. Let's go back to the elements that were decided at COP24.

SLIDE 13 MITIGATION Targets – INDC and NDC

All parties must maintain and update nationally determined contributions (NDCs), outlining their self-defined mitigation goals and pursue domestic measures with the aim of achieving those goals. Intended NDCs (INDC) submitted ahead of the Paris summit are finalized when the agreement is ratified. New or updated NDCs will be submitted by 2020 and every five years thereafter for action in the future, e.g. for NDCs submitted in 2020, actions do not need to commence until 2025, but should be completed by 2030. NDCs will be registered on a web-based database and a greenhouse gas inventory (based on IPCC guidelines and corresponding to the NDC emissions and removals) will be reported in the biennial transparency reports (BTR), beginning with the second NDCs.

The INDC and NDC report mitigation target(s) for a country. The INDC is submitted as an intention, a plan of what may be done once the Paris Agreement has been ratified. At that time the contribution needs to be confirmed, either the INDC becomes the NDC or is modified. Myanmar submitted their INDC in 2015 and are still considering changes to be incorporated for the NDC, which should be submitted early 2020. While the NDC has yet to be submitted Myanmar has already commenced activities to address the targets.

SLIDE 14 NDC (and INDC) Mitigation targets

Parties can submit many types of mitigation target types (highlight from orange table). Myanmar chose “Policies and Actions” rather than specific reduction targets. Coverage of sectors and GHGs also varies among countries... might present problems in the future. NDC implemented through domestic policies, strategies and implementation plans.

Flexibility within the Paris Agreement allows ‘Nationally Appropriate Mitigation Actions’, meaning they vary from country to country and are related to country priorities (e.g. poverty reduction and social development). Can include a National Adaptation Plan (NAP). Most of the other reports are about tracking the success of the NDC. Now, to the second element that was decided at COP24 - Transparency.

SLIDE 15 ENHANCED TRANSPARENCY FRAMEWORK (ETF)

Climate change is a global issue that cannot be solved by one Party/country. For Parties to work well together then they need trust in each other and there needs to be an open forum for information exchange. This is addressed in the Enhanced Transparency Framework under Article 13, a key element of the Paris Agreement.

The Paris Agreement establishes an ETF for the reporting and review of information on 1) emissions, 2) mitigation efforts, and 3) support provided or received. The new framework will be adopted no later than the end of 2024, but applies capacity-based flexibility for developing countries (LDCs, SIDS). All parties will work toward the same standards as their capacities increase. The ETF system consists of two reporting requirements, BTR and NIR (National Inventory Reports), and two review mechanisms, TER (Technical Expert Review) and a facilitative multilateral consideration of progress (FMCP).

The Monitoring, Reporting and Verification (MRV) system established under the ETF ensures enough similar information is collected and is openly available through the FMCP and a global review process allowing mitigation progress to be tracked thereby enhancing trust between Parties and advancing effective climate actions. It applies to both developed and developing countries.

SLIDE 16 ENHANCED TRANSPARENCY FRAMEWORK

The key elements of the Enhanced Transparency Framework are shown in this slide. It is broken into 3 areas

of: Reporting, Technical Expert Review and Multi-lateral Facilitative Consideration (global review). The blue boxes represent elements that all Parties shall do (i.e. report on GHG inventory, progress in implementing NDCs, climate change impacts and adaptations, undergo technical expert review on adaptation, and a facilitative multilateral consideration of progress) the green boxes are what only developed countries shall do (i.e. report on finances, technology transfer and capacity building support, undergo technical expert review on finance) the pink box what developing countries should do (report on finances, technology transfer and capacity building). Now, to the third and fourth elements that were decided at COP24 – Finance and the Global Stocktake.

SLIDE 17 FINANCE and GLOBAL STOCKTAKE

Finance

The Paris Agreement requires developed countries (and encourages others providing support) to report in their BTRs on their current and future support for developing countries. Developed countries have set a goal of \$100 billion a year by 2020 through to 2025 and agreed to set a higher goal for later years with deliberations to begin in 2020 – see timeline below.

Global Stocktake

To promote rising ambition, the agreement establishes two linked processes, each on a five-year cycle. The first is a “global stocktake” to assess collective progress toward meeting the Paris Agreement’s long-term goals. Global stocktakes will take place 3 years into the 5 year cycle, so the first will occur in 2023. The process isn’t simple. The second process is the communication or updating of NDCs “informed by the outcomes of the global stocktake.” – the findings of the global stocktake and how well current activities are addressing the Paris Agreement goals will influence the new NDCs especially for setting goals - Talk about timeline

SLIDE 18 Reporting and Review Requirements: Now and Paris Agreement

The Paris Agreement provides for capacity-based flexibility for developing countries regarding time frames and requirements for reporting. The reporting and review processes are:

Annual - National Inventory Report (NIR) which details compliance with NDC targets, and from 2020 an Annual GHG inventory and review including a time series for GHG levels

Biennial - A transparency report (BTR/TUR) with technical review by ICA International Consultation Analysis and an FMCP (facilitative multilateral consideration of progress) assessment

Quadrennial - National Communication reports published every 4 years –contains very similar information to a TUR, so will look at them in more detail on the next slide

Five yearly - NDC – current 5 year plan for current mitigation targets

As well, Adaptation Communications should be submitted via the NDCs, NCs or NAP, and periodically reviewed.

SLIDE 19 Reporting Types: National Communications and Transparency Update Reports

National Communications (NCs) and Transparency Update Reports (TURs) have similar content, they discuss progress to achieving NDC targets. Reports will be technically reviewed and then collated into the FMCP (facilitative multi-lateral consideration of progress) and global stocktake. Reporting frequency - submitted a new NC every 4 years, every 2 years submit a standalone TUR is.

Content should include:

- ◆ Climate change impacts
- ◆ Climate actions (mitigation and adaptation), policies and measures that have been implemented since last NC or TUR, and key indicators to assess their impacts

- The domestic institutional arrangements in place (e.g. national laws and policies)
- GHG emissions and sinks report (the inventory), in line with the IPCC Guidelines (encouraged but not mandated for developing countries)
- Updated national emissions projections
- For developing countries, the financial, technical and capacity-building support that has been received and gaps that remain
- REDD+ results in a technical annex of the TUR, for those Parties seeking to receive payments for results-based actions
- Next lesson will deal with climate change in Myanmar, including reporting.

SLIDE 21 Helpful Sources of Information

- Pocket Guide to the Paris Agreement
- Linkages between the Enhanced Transparency Framework and other Provisions of the Paris Agreement
- Reporting Requirements under the ETF

သင်ခန်းစာ (၃) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု မူဘောင်

Slide (၁) ခေါင်းစဉ် - အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်

Slide (၂) သင်ကြားခဲ့ပြီးသော အကြောင်းအရာများ

- ၁။ မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များ၊ မှန်လုံအိမ်အာနိသင်၊ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့သည် မည်သည့်အရာများ ဖြစ်ကြပါသနည်း။
- ၂။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုတို့၏ ကွာခြားချက်
- ၃။ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာခြင်းကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာချဉ်းကပ်မှုတစ်ခုလိုအပ်ခြင်း
- ၄။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျှော့ချခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေခြင်းတို့အကြား ကွာခြားချက်

Slide (၃) သင်ယူလေ့လာမှုရလဒ်များ

- သင်ခန်းစာပြီးဆုံးပြီးနောက် အောက်ပါရလဒ် (၆) ခုကိုရရှိရန် ရည်ရွယ်ပါသည် -
- ၁။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအား ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာချဉ်းကပ်နည်းတစ်ခုအနေဖြင့် သမိုင်းတလျှောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုနိုင်စေရန်၊
 - ၂။ UNFCCC ၏ အဓိကရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ပြနိုင်စေရန်၊
 - ၃။ ကျိုတိုနောက်ဆက်တွဲသဘောတူစာချုပ် (Kyoto Protocol) အား ဖော်ပြနိုင်စေရန်၊
 - ၄။ ပါရီသဘောတူညီချက်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ပြနိုင်စေရန်၊
 - ၅။ တိုးမြှင့်ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မူဘောင် (Enhanced Transparency Framework - ETF) တွင် ပါဝင်သည့်အရာများအား ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်စေရန်၊
 - ၆။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အစီအရင်ခံတင်ပြခြင်းဆိုင်ရာ အဓိကလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ပြနိုင်စေရန်၊

Slide (၄)

Slide (၅) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုညီလာခံများ ၁၉၉၂ (ရီယို) မှ ၂၀၁၉ (မက်ဒရစ် COP25) အထိ

လူသားတို့ကြောင့်ဖြစ်သော (anthropogenic) လေထုပူနွေးလာခြင်းကို စိုးရိမ်ပူပန်စရာတစ်ခုအနေဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်မှာ ကာလအတော်အတန်ကြာခဲ့ပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ၎င်းမှာလက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အသိအမှတ်ပြုနိုင်သည့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သော IPCC ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဆက်လက်၍ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် မက်ဒရစ်မြို့၌ နောက်ဆုံးညီလာခံ COP25 ကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်စဉ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုညီလာခံများ (COP) ကို UNFCCC တည်ထောင်ပြီးသည့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှစတင်၍ ကျင်းပလာခဲ့ပါသည်။ ကျိုတိုနောက်ဆက်တွဲစာချုပ်ကို ၁၉၉၇ တွင် ချမှတ်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နောက်ထပ် နှစ်စဉ်ညီလာခံများဖြစ်သော ကျိုတိုစာချုပ်ပါကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် CMP နှင့် ၂၀၁၆ မှစတင်၍ ကျင်းပခဲ့သော ပါရီသဘောတူညီချက်ပါကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် CMA တို့ကို ကျင်းပပြုလုပ်လာခဲ့ရာ ၎င်းညီလာခံ (၃) ခုမှ အသိသာအထင်ရှားဆုံးပင် ဖြစ်ပါသည်။

အစောပိုင်းညီလာခံများမှာ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးလုပ်ငန်းများတို့အပေါ်တွင်သာ အာရုံစိုက်ခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် ပါရီသဘောတူညီချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအပါအဝင် နိုင်ငံအားလုံးအတွက် ထူးခြားမှုအရှိဆုံး/အရေးပါဆုံးဖြစ်ပြီး အဆိုပါသဘောတူညီချက်တွင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းက ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာမှုကို လျှော့ချရန်အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် ပုံမှန်အစီအရင်ခံတင်ပြခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းသည့်နိုင်ငံများအတွက် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်သည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ် ပါဝင်ပါသည်။

Slide (၆) UNFCCCနှင့်ကျိုတိုနောက်ဆက်တွဲစာချုပ်တို့မှာမည်သည့်အရာများဖြစ်ကြပါသနည်း။

The UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change - ကုလသမဂ္ဂရာသီဥတုပြောင်းလဲ

မှုဆိုင်ရာ မူဘောင်ကွန်ဗင်းရှင်း) ဆိုသည်မှာ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ရီယိုတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ညီလာခံသုံးရပ်အနက် ကမ္ဘာမြေညီလာခံ (အခြားနှစ်ခုမှာ သဲကန္တာရ ဖြစ်ထွန်းခြင်းနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအကြောင်း ဖြစ်သည်) မှ စတင်ပေါ်ပေါက်လာပြီး ၁၉၉၄ တွင် အသက်ဝင်သော နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်စာချုပ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကွန်ဗင်းရှင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ လေထုထဲသို့ မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှု တည်ငြိမ်စေရန်နှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ အန္တရာယ်ရှိသည့် ဆိုးကျိုးများကျရောက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သဘောတူစာချုပ်ကို နိုင်ငံပေါင်း (၁၉၇) နိုင်ငံက ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

သဘောတူစာချုပ်သည် ဥပဒေအားဖြင့်စည်းနှောင်ထားသည့် လိုအပ်ချက်များပါဝင်သော မူဘောင်တစ်ရပ်မဟုတ်သော်လည်း နိုင်ငံများအကြား နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူစာချုပ် (protocol)နှင့် သဘောတူညီချက်များအတွက် ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်စေရန် မူဘောင်တစ်ရပ်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပံ့ပိုးပေးပါသည်။

၎င်းသည် အောက်ပါတို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံးဖိုရမ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်-

- ၁။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ၂။ သတင်းအချက်အလက်များ ဖလှယ်ခြင်း၊
- ၃။ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးမြှင့်ခြင်း။

အထက်ပါအချက်များကို တြိဂံပုံဖြင့်ဆွဲပြထားပါသည်။ တြိဂံအောက်ခြေမှာ UNFCCC နှင့် ၎င်းက အထောက်အပံ့ပြုထားသည့် သဘောတူညီချက်များနှင့် အစီအစဉ်များအားလုံး ဖြစ်ပါသည်။ အဓိကသဘောတူညီချက်များကို အဆင့်အလိုက်ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျိုတိုနောက်ဆက်တွဲစာချုပ်သည် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ (၆) မျိုးဖြစ်သည့် CO2, Methane (CH4), Nitrous oxide (N2O), Hydrofluorocarbons (HFCs), Perfluorocarbons (PFCs), နှင့် Sulphur hexafluoride (SF6) တို့ကိုအခြေခံ၍ UNFCCC ၏ ရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ပထမကတိကဝတ်ပြုသည့်ကာလမှ ၂၀၀၈ မှ ၂၀၁၂ အထိဖြစ်ပြီး ဒုတိယကတိကဝတ်ကာလမှာ ဒိုဟာပြင်ဆင်ချက်ဟု သိကြသည့် သဘောတူညီချက်များနှင့်ပူးတွဲလျက် ၂၀၁၂ မှ ၂၀၂၀ ခုနှစ်အထိဖြစ်ပါသည်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုစီတွင် မတူညီသည့် အာရုံစိုက်အလေးထားမှုများနှင့် slide တွင် highlight ပြထားသည့် အဓိကရလဒ်များ ပါရှိပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပါရီသဘောတူညီချက်ကို သဘောတူခဲ့ပြီး ၂၀၁၆ တွင် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့ကာ ၂၀၂၀ မှစ၍ ကျိုတိုသဘောတူညီချက်နေရာတွင် အစားထိုးရန် ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

Slide (၇) ပါရီသဘောတူညီချက်၏ လိုအပ်ချက်များ။ ဆင့်ကဲပေါ်ပေါက်လာခြင်း

ပါရီသဘောတူညီချက်တွင် ယခင်သဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ်များမှ အဓိကအချက်များ ပါဝင်အောင် ဆက်လက်ထည့်သွင်းထားပါသည်။ UNFCCC သည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများအတွက်အမျိုးသားအဆင့်ဆက်သွယ်မှုအစီအရင်ခံစာများနှင့် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ စာရင်းကောက်ယူခြင်းတို့အတွက် အထောက်အပံ့ပြုပါသည်။ ဘာလီလုပ်ငန်းစီမံချက်မှအစပြု၍ နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကြားဖြတ်အစီအရင်ခံစာကဲ့သို့သော အစီအရင်ခံရန်လိုအပ်ချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်း၊ အစီအရင်ခံတင်ပြခြင်းနှင့် စိစစ်အတည်ပြုခြင်းတို့ကို စွမ်းဆောင်ရည်အမျိုးမျိုးရှိကြသည့် နိုင်ငံများအတွက် အသုံးပြုရန် သဘောတူဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါသည်။

ပါရီသဘောတူညီချက်တွင် ယခင်ကအချက်အလက်များပါဝင်ပြီး ၂၀၂၀ နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံများက ၎င်းတို့၏ UNFCCC ကတိကဝတ်များကို မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ သဘောတူညီချက်တွင်-

- ★ နိုင်ငံအစီအစဉ်ဖြင့် လျှော့ချရေးဦးတည်ချက်များ (NDC) ချမှတ်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံအားလုံး၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ထည့်သွင်းပေါင်းစပ်ပေးပါသည်။
- ★ သဘောတူညီချက်ကို ဖွံ့ဖြိုးပြီးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများက (LDCs နှင့် SIDs များအတွက် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ဖြင့်) ကျင့်သုံးရမည်ဖြစ်သည်။
- ★ လုပ်ငန်းနှင့် အထောက်အပံ့များအတွက် တိုးမြှင့်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမူဘောင် (the Enhanced Transparency Framework - ETF) ကို ထည့်သွင်းပေးထားပါသည်။
- ★ အစီအရင်ခံခြင်းအတွက် လိုအပ်ချက်များအပါအဝင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏စွမ်းရည်နှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲလွယ်မှုများထည့်သွင်းပါရှိပါသည်။

Slide (၈) ပါရီသဘောတူညီချက်ဟူသည် အဘယ်နည်း

COP21 တွင် အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ပါရီသဘောတူညီချက်သည် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှု လျှော့ချခြင်း၊ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေခြင်း၊ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ထိခိုက်မှုများနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းတို့နှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်ပါသည်။ ၎င်းသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ထိန်းညှိရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြိုးပမ်းရာတွင် နည်းလမ်းပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ကျိုတိုနောက်ဆက်တွဲစာချုပ်တွင် ဥပဒေအားဖြင့်နက်နဲစွာ စည်းနှောင်ထားသည့် လျှော့ချရေး ကတိကဝတ်ပြုထားသော သတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံများပါဝင်သော်လည်း ပါရီသဘောတူညီချက်တွင် ကျယ်ပြန့်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အခါအားလျော်စွာ လျှော့ပေါ့ထားသည့် နိုင်ငံများကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော ပါဝင်ဆောင်ရွက်ချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ ပါရီသဘောတူညီချက်တွင် အပုဒ် ၂၉ ခုပါဝင်ပြီး အရေးအကြီးဆုံးများကို မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ (အချို့ကိုဖတ်ကြည့်ပါ) (ဥပမာ - သစ်တောနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် REDD+ ၊ ၎င်းကို နောက်သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးပါမည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့ပြီး COP24 ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ‘Modalities Procedures နှင့် Guidelines’ (the ‘rulebook’) များနှင့်အတူ ၂၀၂၀ တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ထိခိုက်မှုများအတွက် ယန္တရားကို အတည်ပြုခြင်းကဲ့သို့သော ပိုမိုခက်ခဲသည့်ပြဿနာများကို COP25 တွင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး နိုင်ငံတကာ ကာဗွန်ဈေးကွက်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အပိုဒ် ၆ ကဲ့သို့သော အချို့အချက်များကို ပြန်လည်ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

Slide (၉) ပါရီသဘောတူညီချက် - အဓိကအချက်များ

ညာဖက် box မှာ ပါရီသဘောတူညီချက်သည် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအား ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းစေရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

၎င်းသည် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှု လျှော့ချခြင်း၊ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေခြင်း၊ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ထိခိုက်မှုများနှင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း (Global Environment Facility (GEF) ရန်ပုံငွေ၊ CBIT နှင့်အခြားစေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်သည့် အရင်းအမြစ်များ) နှင့်သက်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအားဖြင့် အောက်ပါအဓိကအချက် (၄) ခု ပါဝင်ပါသည်-

- ၁။ အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် (Nationally determined contributions - NDCs) ရေးဆွဲခြင်း - ဆောင်ရွက်ရန် ဥပဒေအားဖြင့်စည်းနှောင်ထားခြင်းမရှိပါ (Article 3)၊
- ၂။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုရှိစွာ ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရန်အတွက် နိုင်ငံတကာနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းထားသော၊ စည်းနှောင်သော၊ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားများ (ဥပမာ၊ ငါးနှစ်တကြိမ်တင်ပြရမည့် NDC ဆက်သွယ်မှု) (Articles 13, 14, 15)၊
- ၃။ အချိန်ကာလအလိုက် ပိုမိုခိုင်မာသောလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်နိုင်စေရေး ရည်မှန်းချက်စက်ဝန်း၊
- ၄။ နိုင်ငံအလိုက် ကွဲပြားသည့် NDCs အပေါ်တွင်အခြေခံ၍ ပြဿနာတစ်ခုချင်းစီအလိုက် ချိတ်ဆက်ထားသော ပြုပြင်လွယ်ပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာသည့်ချဉ်းကပ် နည်း၊

ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ပန်းတိုင်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ကြပါသည် -

- ၁။ အပူချိန် - ကမ္ဘာ့အပူချိန်ကို စက်မှုအကြိုကာလအပူချိန်၏ ၂°C ထက်မပိုစေဘဲ ဆက်လက်ထိန်းထားနိုင်ရန်၊
- ၂။ ရန်ပုံငွေ - ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကို ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးရန် (၂၀၂၀ အထိ ရာသီဥတုရန်ပုံငွေ တစ်နှစ်လျှင် \$100 billion နှင့် နောက်ထပ် ၂၀၂၅ အထိ တစ်နှစ်လျှင် \$100 billion ဆက်လက်ထောက်ပံ့ရန်)၊
- ၃။ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများက ဦးဆောင်လျက်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ ပါဝင်လာအောင် တိုက်တွန်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၄။ ထုတ်လွှတ်မှုပန်းတိုင် - ၂၀၅၀ တွင် မျှခြေတစ်ခုရရှိနိုင်ရန် အတတ်နိုင်ဆုံး၊ အမြန်ဆုံး လျှော့ချရန်၊
- ၅။ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း - ၂၀၂၀ တွင် အကောင်အထည်ဖော်ပြီး ၂၀၁၃ တွင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကာ ထို့နောက် ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၆။ ဆုံးရှုံးမှုနှင့်ထိခိုက်မှု - ဤသဘောတူညီချက်သည် ဆုံးရှုံးမှုနှင့်ထိခိုက်မှု တို့အတွက် ဝါဆောအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပူးပေါင်းလျက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုနှင့်ထိခိုက်မှုများဖြေရှင်းရန်လိုအပ်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်၊

Slide (၁၀) ပါရီသဘောတူညီချက် - အဓိကမှတ်တိုင်များ

ပါရီသဘောတူညီချက်သည် အောက်ဖော်ပြပါ မတူညီသည့်အရာများ ရောနှောပါဝင်သည့် အရာဖြစ်သည်-

- ★ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် အထက်အောက် ပြုလွယ်ပြောင်းလွယ်ရှိမှု၊
 - ★ တာဝန်ခံမှုနှင့်ပြင်းပြသောရည်မှန်းချက်များ တိုးမြှင့်ရန်တွက် top-down နည်းဥပဒေများ၊
- ထို့ကြောင့် ရည်မှန်းချက်ကြီးမားသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များအား တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် ပါတီအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကို ကတိကဝတ်ပြုစေခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ တာဝန်ယူမှုအား ကိုင်တွယ်ရန်နှင့် ပြင်းပြသောရည်မှန်းချက်ကို အချိန်ကာလကြာမြင့်သည်အထိ အားပေးအားမြှောက်ပြုရန် နည်းလမ်းများကို ချမှတ်သွားရန် ပါရီသဘောတူညီချက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အဓိကမှတ်တိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်-

- ★ အသစ်ရေးဆွဲထားသော သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံမှု ပြုလုပ်ထားသော NDCs များအား ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် တင်ပြရန်နှင့် နောင်တွင်လည်း ၅ နှစ်တစ်ကြိမ် တင်ပြကြရန်၊
- ★ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူမှုကို ဆောင်ရွက်သွားရန်၊
- ★ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဘုံသဘောတူညီချက်ရယူပြီးဖြစ်သည့် အစီရင်ခံစာပုံစံဖြင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ပထမဦးဆုံးသော ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည့် ပြုပြင်မွမ်းမံထားသည့် အစီရင်ခံစာ (TUR) အား တင်ပြနိုင်ရန်နှင့် အဆိုပါကာလမတိုင်နိုင်မီ ယခုလက်ရှိ အသုံးပြုလျက်ရှိသော အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်၊
- ★ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများက အနာဂတ်ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ပတ်သက်သော ပထမဆုံးသော biennial communications များကို တင်ပြကြရန်၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းအတွက် ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စရပ်များကို စတင်ဆွေးကြရန်၊

Slide (၁၁) ပါရီသဘောတူညီချက် - COP24

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ပိုလန်နိုင်ငံတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် COP24 တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပုံမှန်စာရင်းကောက်ယူခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ လျော့ချရေးနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စရပ်များစသည်တို့အား ထောက်ပံ့ခြင်းများအပေါ် အလေးထားလျက် သဘောတူညီချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် နည်းဥပဒေများ၊ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်သည့် ပါရီစည်းမျဉ်းစာအုပ် (the Paris rulebook) ကို အတည်ပြုခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းစာအုပ်တွင် လာမည့်နှစ်များစွာအတွက် ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် သတ်မှတ်ချက်မှတ်တိုင်များ၏ အချိန်ဇယားတစ်ခုပါရှိပါသည်။ သဘောတူညီချက်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၆ (Article 6) သည် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် မည်မျှခက်ခဲသည်ဖြစ်စေကာမူ ဖော်ပြထားသည့် အချက် ၄ ချက်ကို ပို၍အသေးစိတ် ဆွေးနွေးခြင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။

Slide (၁၂) ပါရီသဘောတူညီချက် အပိုဒ်ခွဲ ၆

ပါရီသဘောတူညီချက်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၆ သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ၎င်းတို့၏ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကို တီထွင်ဖန်တီးမှုများနှင့် နိုင်ငံတကာကာဗွန်ဈေးကွက်များအသုံးပြုလျက် မည်ကဲ့သို့ လျော့ချနိုင်မည်ဆိုသည့်အချက်များနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။

ရှုပ်ထွေးခက်ခဲခြင်းများ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်အခြေခံချဉ်းကပ်မှု အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို COP24 တွင် မချမှတ်နိုင်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်း ကိစ္စရပ်များသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ် COP25 မတိုင်မီအချိန်အထိ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခဲ့ပါသည်။ COP25 တွင်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်မချခဲ့နိုင်ခဲ့ပါ။ ၎င်းကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန် လိုအပ်ခဲ့ဖြစ်ပါသည်။ COP24 တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့မှတ်သည့် အချက်များဆီ ပြန်သွားကြပါဦးစို့။

Slide (၁၃) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ချရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ (targets)

INDC နှင့် NDC အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးသည် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ချမှတ်ထားသည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များနှင့် အဆိုပါပန်းတိုင်များကို ရရှိနိုင်ရန် ရည်ရွယ်မှုနှင့်အတူ ဒေသဆိုင်ရာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများကိုဖော်ပြလျက် ၎င်းတို့၏ Nationally Determined Contributions (NDCs) များအား ဆက်လက်

ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းများ ပြုလုပ်ရပါမည်။ သဘောတူညီချက်အား လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့်အခါ ပါရီသဘောတူချက်ကိုဦးတည်၍ ကြိုတင်တင်ပြခဲ့သည့် INDCs များကို အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်ပြီဖြစ်ပါသည်။ အသစ် သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံထားသည့် NDCs များကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် တင်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး အနာဂတ်တွင် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ၅ နှစ် တစ်ကြိမ် မွမ်းမံပြင်ဆင်၍ တင်ပြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ ၂၀၂၀ တွင် တင်ပြခဲ့သည့် NDCs သည် ၂၀၂၅ အထိ ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ်မှတ်ချက်ပြုရန် မလိုအပ်သော်လည်း ၂၀၃၀ တွင် ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ရပါမည်။ NDCs များကို web-based အချက်အလက်များ သိမ်းဆည်းခြင်း စနစ်တွင် မှတ်ပုံတင်/စာရင်းပေးသွင်း ခြင်းပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယမြောက် NDCs စတင်ချိန်တွင် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့စာရင်း ကောက်ယူခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို ၂ နှစ် တစ်ကြိမ် တင်ပြသည့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည့် အစီရင်ခံစာ (Biennial Transparency Report - BTR) တွင်ဖော်ပြရပါမည်။

INDC နှင့် NDC အစီရင်ခံစာများသည် နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်များ (targets) ကို အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ INDC သည် ပါရီသဘောတူညီချက်လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးချိန်တွင် မည်သည့်အရာများကို ဆောင်ရွက်ပြီးမြောက်နိုင်သည်ဆိုသော အချက်ကိုဖော်ပြသည့် ရည်ရွယ်ချက်အတွက် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ INDC မှ NDC ဖြစ်လာသည့် သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုသည်ကို နိုင်ငံ၏ထည့်ဝင်မှု (contribution) ကို အတည်ပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်း၏ INDC ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် တင်ပြခဲ့ပြီး ပြောင်းလဲမှုများကို ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် တင်ပြမည့် NDC တွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းနိုင်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက်ရှိပါသည်။

Slide (၁၄) NDC ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ လျော့ချရေးရည်မှန်းချက် အမျိုးအစားများစွာကို တင်ပြနိုင်ကြပါသည်။ (လိမ္မော်ရောင်ခြယ်ထားသည့်များပါဝင်သည့် ဇယားကို အကြမ်းရှင်းပြပါ။) မြန်မာနိုင်ငံသည် တိကျသော ရည်မှန်းချက်များအစား “မူဝါဒများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များ” ကို ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ကဏ္ဍများနှင့် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များ၏ ဖော်ပြမှုသည်လည်း နိုင်ငံများအကြား မတူညီမှုများရှိနိုင်ပြီး အနာဂတ်ပြဿနာများကိုလည်း တင်ပြနိုင်ပါသည်။ NDC သည် နိုင်ငံ၏မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်အတိုင်း လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ပြောင်းလွယ်ပြုလွယ်ရှိမှုသည် နိုင်ငံအလိုက်သင့်လျော်သော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုများ (Nationally Appropriate Mitigation Actions - NAMA) ကိုလည်း ခွင့်ပြုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ NAMA သည် နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အပြောင်းအလဲရှိနိုင်ပြီး နိုင်ငံများ၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများတွင် ဆက်နွှယ်မှုရှိကြပါသည်။ (ဥပမာ - ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချခြင်းနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ)

၎င်းတွင် အမျိုးသားအဆင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေးအစီအစဉ် (National Adaptation Plan) များလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ အခြားအစီရင်ခံစာများစုသည် NDC အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းအောင်မြင်မှုများကို ခြေရာခံခြင်းအကြောင်း ဖြစ်ကြပါသည်။

ယခုပြောမည့်အချက်မှာ COP24 မှာဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည့်အရာများထဲမှ ဒုတိယအကြောင်း အချက်ဖြစ်သည့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

Slide (၁၅) Enhanced Transparency Framework - ETF

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာသည်မှာ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်ငံ သို့မဟုတ် ပါတီတစ်ခုတည်းဖြင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်၍ မရနိုင်ပါ။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အချင်းအတူတကွ ကောင်းစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံအကြား ယုံကြည်မှုရှိရန် လိုအပ်ပြီး၊ သတင်းအချက်အလက်များဖလှယ်နိုင်ရန်အတွက် ပွင့်လင်းမှုရှိသည့်ဆွေးနွေးပွဲ open forum များ ရှိဖို့လိုအပ်ပါသည်။ ၎င်းကို ပါရီသဘောတူညီချက်၏ အပိုဒ်ခွဲ ၁၃ အောက်ရှိ enhanced transparency framework - ETF တွင် အရေးကြီးသည့် အချက်အဖြစ် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ပါရီသဘောတူညီချက်သည် ၁) ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုများ၊ ၂) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ လျော့ချ ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ၃) စီစဉ်ပေးမှုများနှင့် လက်ခံရရှိမှုများအတွက် အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ အပေါ် သတင်းအချက်အလက်များ၏ အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်းနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများအတွက် ETF ကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ၎င်းမူဘောင်အသစ်ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ထက်နောက်မကျဘဲ လက်ခံကျင့်သုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ (LDCs) နှင့် SIDS နိုင်ငံများအတွက် capacity-based facility အနေဖြင့် အသုံးပြုသွားပါမည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အားလုံးသည် ၎င်းတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်

များ တဖြည်းဖြည်းလာသည့်နှင့်အမျှ တူညီသော စံနမူနာတစ်ခုစီသို့ ဦးတည်ပြီး လုပ်ဆောင်သွားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ETF စနစ် တွင် (Biennial Transparency Report – BTR) နှင့် (National Inventory Report – NIR) စသည့် အစီရင်ခံစာပြခြင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက် ၂ ခုနှင့် Technical Expert Review – TER) နှင့် (Facilitative Multilateral Consideration of Progress – FMCP) စသည့် ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် ၂ ခု ပါဝင်ပါသည်။

ETF အောက်ရှိ Monitoring, Reporting and Verification – MRV စနစ်သည် စုဆောင်း ကောက်ယူထားသည့် အလားတူ သတင်းအချက်အလက်များကို သေချာမှုရှိစေပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် (FMCP) မှတစ်ဆင့် အလွယ်တကူ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှု ခြေရာခံခြင်း ကို ခွင့်ပြုထားပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ပါတီဝင်နိုင်ငံများအကြား ယုံကြည်မှုပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ တိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။

Slide (၁၆) Enhance Transparency Framework

ETF ၏ အဓိက အရေးကြီးသော အချက်များကို ယခု Slide တွင်ပြသထားပါသည်။ ၎င်း ETF ကို အစီရင်ခံစာပြခြင်း ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် Multilateral Facilitative Consideration (ဘက်စုံ အထောက်အကူပြုထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း) စသည်ဖြင့် ဧရိယာနယ်ပယ် ၃ ခု ခွဲခြားထားပါသည်။ အပြာရောင်အကွက် (boxes) များက အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအားလုံး လုပ်ဆောင်ရမည့် အရာများကို ပြသထားခြင်းဖြစ်ပါသည် (ဆိုလိုသည်မှာ မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း၊ NDC အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ တိုးတက်မှုများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ အကျိုး သက်ရောက်မှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ရေးနည်းလမ်းများ၊ လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ရေးနည်းလမ်းများအပေါ် နည်းပညာဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များမှ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘက်ပေါင်းစုံရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်းများ)။ အစိမ်း ရောင်အကွက် (boxes) များသည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများသာလျှင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များဖြစ်ကြပါသည် (ဥပမာ - ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စရပ်များအပေါ် အစီရင်ခံစာပြခြင်း၊ နည်းပညာပေးခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ထောက်ပံ့ပေးမှုများ၊ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စရပ်များအပေါ် နည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များမှ စိစစ်သုံးသပ်မှုကိုခံယူခြင်း) ။ ပန်းရောင် boxes များသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ လိုက်ပါလုပ်ဆောင်သင့်သည်များကို ပြသထားခြင်းဖြစ်ပါသည်(ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ နည်းပညာလွှဲပြောင်းရယူခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ အစီရင်ခံစာပြခြင်း)။

Slide (၁၇) ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်း

ဘဏ္ဍာရေး

ပါရီသဘောတူညီချက်သည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများအား ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် ၎င်းတို့၏ လက်ရှိနှင့်အနာဂတ်ထောက်ပံ့ ပေးမှုများကို ၎င်းတို့၏ BTRs များတွင် ထည့်သွင်းအစီရင်ခံစာပြရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နောက်ဆုံးထား၍ တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀ ဘီလီယံ ထောက်ပံ့ပေးရန် ပန်းတိုင်သတ်မှတ်ထားပြီး ၂၀၂၅ ခုနှစ်အထိ နှစ်စဉ် ထောက်ပံ့ပေးရန် ရည်မှန်းချက်ချထားပါသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင်ရန်နှင့် နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ပိုမိုမြင့်မားသော ပန်းတိုင်များကို စဉ်းစားချင့်ချိန်၍ ချမှတ်ရန်ကိုလည်း သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်းများ

ရည်မှန်းချက်များကို ပိုမိုတိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် သဘောတူညီချက်က ၅ နှစ်တစ်ကြိမ်သက် တမ်းဖြင့် ဆက်စပ် လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ခုကို ချမှတ်ပါသည်။ ပထမတစ်ခုသည် ပါရီသဘောတူညီချက်၏ ရေရှည်ပန်းတိုင်များကို ရရှိစေ ရန်ရည်ရွယ်ပြီး စုပေါင်းတိုးတက်မှုများကို လက်ခံရရှိရန်အတွက်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါသည် ။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်းသည် ၅ နှစ်သက်တမ်းတစ်ခုတွင် ၃ နှစ်တာကာလ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ပထမဆုံး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်းကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ ဆောင်ရွက်ပါလိမ့်မည်။ လုပ်ငန်းစဉ်သည် မရိုး ရှင်းပါ။ ဒုတိယလုပ်ငန်းစဉ်သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စာရင်းကောက်ယူခြင်းမှ ရရှိလာသည့် ရလဒ်များမှ အချက်အလက်များရယူ ပြီး ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် NDCs များကို ပြုပြင်မွမ်းမံမှုပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်အကြောင်းပြောကြစို့

Slide (၁၈) အစီရင်ခံစာပြခြင်းနှင့် ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း လိုအပ်မှု၊ လက်ရှိအခြေအနေ များနှင့် ပါရီသဘောတူညီချက်

မျှော်မှန်းထားသကဲ့သို့ပင် အစီရင်ခံစာပြခြင်းနှင့် ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းလုပ်ငန်းများမှာ- မတူညီသောအရောင် များသည် မည်သည့်အရာများဖြစ်ကြပါသနည်း။?

★ (၄) နှစ်တစ်ကြိမ်ရေးသားထုတ်ဝေသော အမျိုးသားအဆင့်ဆက်သွယ်မှုအစီရင်ခံစာများ နှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာစိစစ်သုံးသပ် ခြင်း၊

★ (၂) နှစ်တစ်ကြိမ်ရေးသားထုတ်ဝေသော ပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများ နှင့် ICA က နည်းပညာဆိုင်ရာစိစစ်ခြင်း၊ ထို့နောက် အချင်းချင်းအပြန်အလှန်ဆန်းစစ်ခြင်း၊

★ နှစ်စဉ် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်း၊

ပါရီသဘောတူညီချက်သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ၎င်းတို့၏စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ်အခြေခံသည့် ပြုပြင် လွယ်မှုနှင့် အစီရင်ခံစာပြရန်အတွက် သတ်မှတ်ကာလနှင့် လိုအပ်ချက်တို့ကို ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။

INDC – ၂၀၂၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ဆောင်ရွက်လိုသည့်အစီအစဉ်များ

NDC – လက်ရှိ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ချရေးဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်များအတွက် လက်ရှိ (၅) နှစ်တာဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ

NCs – NDC ပါ ဦးတည်ချက်များကို ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အစီအစဉ်သည် မည်မျှကောင်းမွန်ကြောင်း ခြေရာကောက်ခံ ခြင်းနှင့် လက်ရှိလိုအပ်ချက်များကို ဖော်ပြခြင်း

TUR – အစီအစဉ်သည် မည်မျှကောင်းမွန်ကြောင်း နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များဖြင့် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း

အမျိုးသားအဆင့် မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့စာရင်းကောက်ယူခြင်း – ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုများ၏ အခြေခံအချက်အလက်။

လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေးဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း – လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်သည် မည် မျှကောင်းမွန်ကြောင်းကို ခြေရာကောက်ခြင်း။

Slide (၁၉) အစီရင်ခံခြင်းပုံစံများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာအမျိုးသားအဆင့်အစီရင်ခံစာနှင့် နောက်ဆုံးရ ပွင့်လင်းမြင်သာ ရှိမှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများ

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာအမျိုးသားအဆင့်အစီရင်ခံစာနှင့် နောက်ဆုံးရ ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံ စာများတွင် NDC ပါ ရည်မှန်းချက်များအား ရရှိစေရန် လက်ရှိဆောင်ရွက်နေမှုများကို ဆွေးနွေးပြီး ပါဝင်သည့်အကြောင်းအရာ များမှာ ဆင်တူကြပါသည်။ အစီရင်ခံစာများကို နည်းပညာဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး FMCP (facilitative multi-lateral consideration of progress) နှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစာရင်းကောက်ယူခြင်းတို့တွင် အချက်အလက် စုစည်းထား မည် ဖြစ်သည်။ အစီရင်ခံစာမည့် အကြိမ်အရေအတွက်ကို ချမှတ်မထားရသေးသော်လည်း (၄) နှစ်တိုင်းတွင် NC အသစ်တစ် စောင်တင်ပြရမည်။ (၂) နှစ်ပြီးနောက်တွင် TUR တစ်ခုတည်းကို ထပ်မံတင်ပြရပါမည်။

ပါဝင်သင့်သည့်အကြောင်းအရာများမှာ-

- ၁။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊
- ၂။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ချက်များ (ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျော့ချရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေ ရေး)၊ နောက်ဆုံးထုတ် NC (သို့) TUR မှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လာသည့် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ၊ ထိခိုက် သက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်ရန် အဓိကအညွှန်းကိန်းများ၊
- ၃။ လက်ရှိ ပြည်တွင်းဌာန/အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ (ဥပမာ၊ အမျိုးသား ဥပဒေများနှင့် မူဝါဒများ)၊
- ၄။ IPCC Guidelines ပါလမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုနှင့် စုပ်ယူမှု အစီအရင်ခံစာ (စာရင်းကောက်ယူ ခြင်း) (ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ရန်ဟုမဆိုလိုပါ)၊
- ၅။ နောက်ဆုံးရ အမျိုးသားအဆင့်ထုတ်လွှတ်မှုဆိုင်ရာခန့်မှန်းချက်များ၊
- ၆။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် ရန်ပုံငွေ၊ နည်းပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာ အကူအညီပေးမှုရရှိခြင်းနှင့် ကျန်ရှိနေ သော ကွက်လပ်များ၊
- ၇။ ရလဒ်အခြေပြု တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် အထောက်အပံ့ပေးအပ်မှု ရှာဖွေနေသည့် နိုင်ငံများအတွက် TUR ၏ tech- nical annex တွင်ဖော်ပြထားသည့် REDD+ ရလဒ်များ၊

Slice (၂၀) အခေါ်အဝေါ်အသစ်များနှင့် အတိုကောက်များ

Slice (၂၁) အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် သတင်းအချက်အလက် အရင်းအမြစ်များ

Slice (၂၂) လာမည့်သင်ခန်းစာ - မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ

Training Evaluation & Quizzes

Name	
Workshop/training title	Climate Change MRV lesson 3
Date	
Location	NayPyiTaw, Myanmar
Workshop delivery partners	ECD, GGGI

Gender	☐ Male ☐ Female
Tick Designation as Appropriate	☐ Government Officials ☐ CSO ☐ GGGI Staff ☐ Others _____ (specify)

Instructions: Please tick your level of agreement with the statements below	Strongly Agree (5)	Agree (4)	Neutral (3)	Disagree (2)	Strongly Disagree (1)
I understood the objectives of the workshop/training					
The objectives of the workshop/training were met					
The methodologies used were appropriate					
The materials used were useful and relevant					
The content was organized and easy to follow					
The workshop/training was relevant to improving the knowledge/skills I need to accomplish my job					
Overall, I am satisfied with the workshop/training					

Content questions: Please provide a correct answer for each question.

Please provide three differences between the Kyoto Protocol and Paris Agreement:

1.
2.
3.
4. Is an NDC mitigation action or target submitted by any country legally binding?
.....
5. The Paris Agreement has established an Enhance Transparency Framework (ETF) that applies to all countries for reporting and review of emissions and mitigation efforts. Is it mandatory for both developed and developing countries to always detail support that is provided and received in an ETF mandated report?
.....
6. The ETF system consists of two reporting requirements, (BTR – Biennial Transparency Reports and NIR - National Inventory Reports) and two review mechanisms. Please name these two review mechanism.
.....
7.
8. In what year will the first global stocktake be completed?
.....
9. What is the purpose of the global stocktake?
.....
10. What is the difference between COP, CMA and CMP?
.....

Thank you for completing this evaluation form. Feedback received will be used to provide improvements to future lessons/training.

Evaluation forms should be handed to the trainer/coordinator at the end of the lesson.

LESSON 3: ANSWER KEY

- 1-3. KP – legally binding targets, only developed countries, KP replaced by PA in 2020.
PA – ETF, goals 1) emission (peak asap and decrease rapidly after 2050) and 2) target to keep increase to well below 2 degrees above pre-industrial levels, funding commitments for LDC from developed countries, developing countries encouraged to participate with INDC/NDCs, ongoing process,
2. no
3. no – not for developing countries
4. TER
5. FMCP
6. 2023
7. To determine how GG mitigation actions are tracking against targets
8. COP – IPCC Conferences, CMP – Kyoto Conferences, CMA – Paris Agreement Conferences

Follow our activities on
Facebook and Twitter

www.gggi.org